

REFERAT Udvalget for uddannelse og arbejdskraft d. 04-05-2021

Mødedato Tirsdag d. 04. maj 2021 kl. 11:00

Mødested Virtuelt

Mødedeltagere Tage Petersen, V, Poul Andersen, A, Lene Thiemer Hedegaard,
A, Morten Weiss-Pedersen, C, Karsten Fogde, F, Carsten Sørensen,
O, Henriette Schlesinger, V, Kristian Nørgaard, V, Marianne Thomsen,
F

Indholdsfortegnelse

Orientering om indsatsen for tysk og oplæg om projektet "Uddannelse og Bildung i grænseregioner	3
Høringssvar til AMU-Vest vedr. udlægning af grundforløb til EUC Syd i Tønder.....	5
Søgning til ungdomsuddannelserne 2021.....	8
Nyt fra RAR Fyn og RAR Sydjylland.....	10
Eventuelt.....	11
Næste møde.....	12
Underskriftsside.....	13

Punkt 1: Orientering om indsatsen for tysk og oplæg om projektet "Uddannelse og Bildung i grænseregionen"

21/23427

Resumé

Region Syddanmark har i uddannelsesstrategien fokus på at styrke de internationale kompetencer som fx sprog og kultur og i budgetaftalen for 2021 er der ligeledes et ønske fra aftalepartierne om at understøtte indsatsen med henblik på at styrke syddanskernes tyskkundskaber. Regionsrådet har løbende bevilget støtte til projekter med fokus på at fremme elevernes interesse for tysk og på udvalgmødet vil repræsentanter fra projekt Uddannelse og Bildung i grænseregionen give et indblik i projektets arbejde med at øge elevernes motivation for tysk.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark ønsker, jf. delstrategien på uddannelsesområdet "Kompetencer til fremtiden", at styrke de internationale kompetencer som fx sprog og kulturforståelse. Som nabo til Tyskland har Region Syddanmark en særlig interesse i at styrke syddanskernes tyskkundskaber.

Det fremgår af budgetaftalen for 2021, at "Aftalepartierne er enige om at fortsætte det hidtidige arbejde på (tysk)området og ønsker, at administrationen søger at samle relevante uddannelsesaktører for at udvikle nye sprogindsatser, der vil kunne ansøge om midler i uddannelsespuljen".

Regionsrådet har løbende bevilget støtte fra uddannelsespuljen til projekter, der har haft fokus på at fremme elevernes interesse for tysk i grundskolen og på ungdomsuddannelser.

Projekt Uddannelse og Bildung

Regionsrådet bevilgede 2,6 mio. kr. til projekt Uddannelse og Bildung i grænseregionen tilbage i 2018. Projektet har arbejdet med at fremme viden og færdigheder i tysk hos de unge og deres undervisere i Region Syddanmark, bl.a. gennem udvikling og gennemførelse af undervisningsforløb, elev-til-elev undervisning, ekskursioner og seminarer på tværs af de deltagende skoler. Projektet har undervejs involveret erhvervslivet og uddannelses- og kulturinstitutionerne nord og syd for grænsen med henblik på at styrke det praksisnære aspekt og øge motivationen hos de unge og deres undervisere.

Projektet blev afsluttet ved udgangen af 2020 og administrationen har derfor inviteret projektet til at give udvalget en præsentation af de væsentligste erfaringer, resultater og læringspunkter samt mulige perspektiver for et nyt udviklingsprojekt med fokus på at styrke elevernes tyskkundskaber.

Øvrige indsatser med fokus på sprog og kulturforståelse

Regionsrådet har medfinansieret (700.000 kr.) og deltaget som netværkspartner i Interreg-projektet STaRForCE, der siden 2015 har arbejdet med at styrke uddannelsessamarbejdet på tværs af grænsen på erhvervsskoleområdet med fokus på bl.a. at sikre flere praktikpladser til danske elever. Samtidig har projektet arbejdet med anerkendelse af erhvervsuddannelser på begge sider af grænsen, således at eleverne efter endt uddannelse opnår både et dansk og et tysk uddannelsesbevis.

Senest har projekt Sprog og samskabelse i juni 2020 modtaget støtte på 1,9 mio. kr. fra uddannelsespuljen. Projektet vil i de kommende par år i samarbejde med lokale virksomheder og civilsamfundsinstitutioner udvikle undervisningsforløb og aktiviteter for gymnasieelever, der sigter på at øge elevernes interesse for og kundskaber i fremmedsprog samt deres kendskab til sproglaterede job- og karrieremuligheder i virksomheder og civilsamfundsorganisationer i regionen. Projektet er primært rettet mod tysk, sekundært fransk og spansk.

Af andre initiativer på sprogområdet kan det desuden nævnes, at regionen via Danske Regioner indgår i følgegruppen til regeringens sprogstrategi samt at regionen deltager i Det Nationale Center For Fremmedsprogs (NCFE) advisory board.

I forhold til fremtidige indsatser med fokus på tysk kunne der være interessante perspektiver i fx at udforske, hvordan digitale teknologier og redskaber kan understøtte og udvikle fremmedsprogsundervisningen på ungdomsuddannelserne, øget samarbejde med virksomheder og institutioner om udvikling af undervisningsforløb og -materiale samt at undersøge om sprogcertificering kan blive en integreret del i tyskundervisningen.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 04-05-2021

Til orientering.

Punkt 2: Høringssvar til AMU-Vest vedr. udlægning af grundforløb til EUC Syd i Tønder

21/22431

Resumé

AMU-Vest har den 12. marts 2021 anmodet Region Syddanmark om et høringssvar som led i skolens plan om at udlægge et grundforløb 2 på serviceassistent-uddannelsen til EUC Syd i Tønder. Administrationen indstiller på baggrund af en samlet vurdering, at regionsrådet støtter tiltaget og fremsender et positivt høringssvar.

Sagsfremstilling

AMU-Vest har den 12. marts 2021 anmodet Region Syddanmark om et høringssvar som led i skolens plan om at udlægge et grundforløb 2 på serviceassistent-uddannelsen til EUC Syd i Tønder. Udover grundforløb 2, planlægger AMU-Vest også at udlægge uddannelsens hovedforløb til samme sted, så hele uddannelsen fremover vil kunne tages i Tønder. Det bemærkes i den sammenhæng, at regionsrådet kun skal høres ved udlægninger af grundforløb på erhvervsuddannelser, og ikke hovedforløb.

Ansøgningen fra AMU-Vest

AMU-Vest beretter om en stor efterspørgsel på medarbejdere inden for turismeområdet i Sønderjylland og bemærker, at en stor del af de nuværende og kommende medarbejdere i dag er ufaglærte. Set i lyset af covid-19 situationen vil hele feriehussektoren, turismedelen samt private- og offentlige virksomheder i fremtiden, ifølge AMU-Vests vurdering, have et øget behov for kvalificeret arbejdskraft specielt inden for rengøring. Samtidig giver det mulighed for på sigt at højne kvalitetsniveauet i både service- og rengøringsdelen på turismeområdet.

AMU-Vest fremhæver desuden, at en kortere uddannelse som serviceassistent vil være et godt alternativ frem for et job som ufaglært, og at uddannelsen bl.a. vil kunne henvende sig til borgere, der ellers har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet.

Endelig bemærker AMU-Vest, at man fra Sønderjylland har lang transporttid til uddannelsen på nuværende tidspunkt, og at dette kan være en hindring for at vælge uddannelsen pt.

Ansøgningen fra AMU-Vest er vedlagt som bilag 1.

Høringssvar fra Syddansk Erhvervsskole og AMU Syd

AMU-Vest har som foreskrevet indhentet høringssvar fra relevante stedlige interessenter, i dette tilfælde Syddansk Erhvervsskole (SDE) og AMU Syd (bilag 2).

De to institutioner har ingen indvendinger mod udlægningen.

Administrationens vurdering

Administrationen har vurderet sagen ud fra fem kriterier, som gennemgås nedenfor.

Kapacitet og tilgængelighed

Der er pt. to udbud af serviceassistent-uddannelsen i den jyske del af regionen, AMU-Vest i Esbjerg og SDE i Vejle. Selvom der angiveligt er ledig kapacitet de to steder, vil det være forbundet med lang transporttid for borgere i Sønderjylland at pendle til et af de to steder. SDE tilbyder i den henseende en skolehjemmsordning, hvor deres elever langvejsfra kan bo i løbet af ugen. Imidlertid bemærker AMU-Vest, at mange i målgruppen har børn og dermed ikke har mulighed for at være hjemmefra langt ud over den normale arbejdstid. Det er derfor administrationens vurdering, at den store afstand til de nærmeste udbud pt. kan være en barriere for mange i målgruppen i forhold til at vælge serviceassistentuddannelsen. Et nyt udbud i Tønder ville dermed bidrage til at gøre uddannelsen langt mere tilgængelig og dermed attraktiv for borgere i Tønder Kommune og andre sønderjyder, der vil kunne befordre sig til og fra Tønder på daglig basis.

Demografi og elevgrundlag

Administrationen noterer sig, at serviceassistentuddannelsen generelt henvender sig til en meget bred målgruppe rent aldersmæssigt, idet elevtilgangen på landsplan kendetegnes af en aldersspredning fra ca. 20 år og op til knap 60 år, heraf mange mellem 22 og 40 år. AMU-Vest fremhæver selv, at der i aldersgruppen af 25-34-årige i Tønder Kommune er 23 procent med grundskolen som højest fuldførte uddannelse. Administrationen vurderer ligesom AMU-Vest, at der bl.a. i denne gruppe vil være borgere, som via serviceassistentuddannelsen vil kunne opnå et faglært job på arbejdsmarkedet. Administrationen bemærker samtidig, at befolkningstallet i denne aldersgruppe ligger nogenlunde stabilt i Tønder Kommune, i hvert fald frem til 2027. Samlet set vurderes der således at være et elevgrundlag for uddannelsen.

Indvirkning på eksisterende udbydere

Administrationen hæfter sig ved, at ingen af de to nærmeste, eksisterende udbydere (AMU Syd og SDE) har nogen indvendinger mod udlægningen.

Relevans ift. den syddanske uddannelsesstrategi ”Kompetencer til fremtiden”

Tiltaget vurderes at understøtte arbejdsmarkedsdelen af målet ”Kompetencer til livet, arbejdsmarkedet og et bæredygtigt samfund”, samt målet ”Adgang til gode uddannelsesmuligheder i hele regionen”, idet der dels arbejdes på at løfte ufaglærte til faglærte og imødekomme et behov for kvalificeret arbejdskraft, og dels opnås bedre tilgængelighed til erhvervsuddannelser for borgere i Sønderjylland, særligt i Tønder Kommune.

Samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed

AMU-Vest bemærker i deres ansøgning, at der ved en udlægning til EUC Syd i Tønder vil blive behov for indkøb af udstyr til uddannelsen, mens teori- og værkstedsfaciliteter findes i forvejen. Derudover nævner AMU-Vest, at der til skolen i Tønder er tilknyttet et skolehjem, der giver mulighed for at indrette et ”hotelværelse”, en ”ældrebolig” mm, til brug i undervisningen. AMU-Vest forventer ikke, at udlægningen vil være særligt omkostningstung. Set i lyset af de klare fordele ved udlægningen, er det samlet set administrationens vurdering, at udlægningen er samfundsøkonomisk hensigtsmæssig.

Ud fra en samlet afvejning og vurdering anbefaler administrationen, at regionsrådet afgiver et positivt høringssvar til AMU-Vest. Administrationen lægger særlig vægt på, at udlægningen vil gøre serviceassistentuddannelsen væsentligt mere tilgængelig for borgere i særligt den vestlige del af Sønderjylland, samtidig med at tiltaget vurderes at bidrage til at løfte ufaglærte borgere til faglærte på et arbejdsmarked, der efterspørger kvalificeret arbejdskraft.

Administrationen bemærker i øvrigt, at netop nye uddannelsesudbud i den vestlige del af Sønderjylland blev nævnt som et ønske på dialogmødet i forbindelse med pilotprojektet ”Uddannelseslandskabet i Sønderjylland” den 26. november 2020.

Der er vedlagt forslag til høringssvar til AMU-Vest. Se bilag 3.

Den videre proces

Ansøgningen fra AMU-Vest skal behandles af forretningsudvalget den 19. maj og af regionsrådet den 31. maj. Såfremt regionsrådet afgiver et positivt høringssvar, vil AMU-Vest og EUC Syd umiddelbart herefter kunne fortsætte deres samarbejde om udlægningen af serviceassistentuddannelsen.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget anbefaler regionsrådet, at godkende forslag til høringssvar til AMU-Vest, hvor regionsrådet støtter udlægningen af grundforløb 2 på serviceassistentuddannelsen til EUC Syd i Tønder.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 04-05-2021

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Bilag

Bilag 1 - Ansøgning fra AMU-Vest

Bilag 2 - Høringssvar fra SDE og AMU Syd

Bilag 3 - Forslag til høringssvar til AMU-Vest

Punkt 3: Søgning til ungdomsuddannelserne 2021

21/21345

Resumé

Der redegøres for udviklingen i 1. prioritetsansøgninger til gymnasiale uddannelser i Syddanmark på baggrund af indberetninger fra gymnasierne og Børne- og Undervisningsministeriets opgørelser, samt for udviklingen vedr. erhvervsuddannelser på baggrund af ministeriets opgørelser.

Sagsfremstilling

Regionen Syddanmark indsamler data om 1. prioritetsansøgninger til de gymnasiale uddannelser i forbindelse med sin myndighedsopgave vedr. koordinering af ungdomsuddannelser i Syddanmark.

Tallene er baseret på indberetning af alle ansøgninger til institutioner, der er beliggende i Syddanmark. En mindre del af ansøgerne har ikke bopæl i regionen, og syddanske unge søger også til andre regioner, og derfor er de indberettede tal ikke sammenlignelige med de tal undervisningsministeriet offentliggør. Ministeriets tal er baseret på ansøgernes bopæl. Dertil kommer, at ministeriet kun inkluderer ansøgere, der kommer direkte fra 9.-10. klasse. Regionens opgørelse tæller alle ansøgninger til de enkelte institutioner. På Hf giver dette normalt en meget stor forskel i opgørelsen af ansøgere.

Der er generelt faldende ansøgertal til ungdomsuddannelserne i 2021, hvilket til dels skyldes en stigende søgning til 10. klasse, som vist i analysen af ministeriets tal samt faldende ungdomsårgange. Nedgangen i ansøgertallene til de gymnasiale uddannelser er større end for erhvervsuddannelserne, og disse øger således deres andel af ansøgningerne i forhold til 2020.

Udviklingen i søgetallene skal ses i lyset af, at antallet af 15-16 årige i Syddanmark er faldet med 0,9 procent fra 1. kvartal 2020 til 1. kvartal 2021.

Region Syddanmarks opgørelser af søgningen til de ungdomsuddannelserne

Gymnasierne i Region Syddanmark indberetter hvert år deres ansøgningstal til regionen, og i det følgende belyses udviklingen med udgangspunkt i institutionernes indberetninger.

De overordnede resultater for ansøgninger til de gymnasiale uddannelser i Syddanmark er, at

- Der er 11.443 ansøgere til de gymnasiale uddannelser i 2021, hvoraf 49 procent søger Stx.
- Der er et fald på 2,4 procent i ansøgningerne til gymnasiale uddannelser, svarende til 276 færre ansøgere i 2021 sammenlignet med 2020.
- Alle de gymnasiale uddannelser oplever faldende søgning.
- Tilbagegangen i ansøgninger til Stx er størst i Sønderjylland, hvor 17 procent færre søger Stx i 2021 sammenlignet med 2020.

Børne- og Undervisningsministeriets opgørelser af søgningen til de ungdomsuddannelserne

Børne- og Undervisningsministeriets opgørelse omfatter de elever, der søger en uddannelse direkte fra 9. eller 10. klasse.

Hovedresultater af Børne- og Ungeministeriets opgørelse:

- 23,2 procent af de unge søger en erhvervsuddannelse efter 9. og 10. klasse, mens 67,8 procent søger gymnasial uddannelse.
- Fald på 0,6 procent i antal ansøgninger til erhvervsuddannelser i Syddanmark.
- Fald på 3 procent i antal ansøgninger til de gymnasiale uddannelser i Syddanmark.
- Stigning på 10 procent i antal ansøgninger til 10. klasse fra 9. klasse elever i Syddanmark
- Erhvervsuddannelser inden for Teknologi, byggeri og transport har oplevet en stigning på 1,9 pct. i antal ansøgere, og med 54,6 pct. af ansøgningerne til erhvervsuddannelser i Syddanmark er Teknologi, byggeri og transport det største område.
- Fødevarer, jordbrug og oplevelser udgør 14,7 procent af ansøgerne, Kontor, handel og forretningsservice udgør 14,7 procent af ansøgerne, mens Omsorg, sundhed og pædagogik udgør 15,9 procent af ansøgerne.

Det fremgår af tabel 1, at der i alt er 9.916 ansøgere til de gymnasiale uddannelser fra unge i 9. og 10. klasse med bopæl i Syddanmark. Det udgør et fald på 306 ansøgere i forhold til 2020, svarende til 3 procent.

Samlet set falder antallet af ansøgninger til erhvervsuddannelserne fra unge i 9. og 10. klasse med bopæl i Syddanmark. I 2021 er der i alt 3.388 førstprioritetsansøgninger mod 3.409 året før. Set over hele perioden 2019-2021 er der dog stadig sket en stigning i antal ansøgninger.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 04-05-2021

Til orientering.

Bilag

Baggrundsnotat - Redegørelse for ansøgninger til ungdomsuddannelser i Syddanmark 2021

Punkt 4: Nyt fra RAR Fyn og RAR Sydjylland

21/558

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 04-05-2021

Intet.

Punkt 5: Eventuelt

21/558

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 04-05-2021

Formanden gav en kort status på årets elevfordelingsarbejde. Endvidere oplyste formanden, at administrationen den 3. juni 2021 holder informationsmøde om uddannelsesstrategien og muligheden for at søge uddannelsespuljen. Informationsmødet henvender sig primært til regionens ungdomsuddannelsesinstitutioner og FGU institutioner.

Punkt 6: Næste møde

21/558

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 1. juni 2021 kl. 11.00 – 14.00 i regionshuset i Vejle eller pr. video.

Mødeplanen for resten af 2021 er:

- Tirsdag den 10. august kl. 11.00 – 14.00
- Tirsdag den 7. september kl. 12.00 – 14.00
- Tirsdag den 5. oktober kl. 11.00 – 14.00
- Tirsdag den 2. november kl. 11.00 – 14.00
- Tirsdag den 30. november kl. 11.00 – 14.00
- Torsdag den 16. december kl. 10.00 – 12.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft den 04-05-2021

Næste møde er tirsdag den 1. juni 2021 kl. 11.00 – 14.00 i regionshuset i Vejle eller pr. video.

Punkt 7: Underskriftsside

21/558